

V PORABSKEM

ŠOLSKEM ...

STR. 2

Svetek

svetoga

Martina v

Sombotelu

STR. 4

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 15. novembra 2012 ☼ Leto XXII, št. 46

20 let Slovenskih utrinkov

S projekcijo kratkega filma se je začela 9. novembra v Univerzitetnem središču Savaria v Sombotelu slovesnost ob 20-letnici Slovenskega magazina na Madžarski televiziji. Videli smo nekaj kadrov iz prve oddaje Slovenskih utrinkov, slišali avizo in napoved odgovorne urednice *Ibolye Dončec*, kot s(m)o jih videli in slišali 10. oktobra 1992, ko je Madžarska televizija prvič predvajala samostojno slovensko oddajo. Od takrat se je v slovenskem uredništvu pripravilo več kot 500 oddaj, iz katerih so sodelavci za tokratno svečano prireditev izbrali nekaj zanimivih, lepih ali tudi žalostnih utrinkov.

Obletnico slovenske oddaje so pozdravili veleposlanica R Slovenije v Budimpešti *Darja Bavdaž Kuret*, generalni konzul R Slovenije v Monoštru *Dušan Snoj*, rektor Univerzitetnega središča Savaria *dr. Karel Gadányi* in oba predsednika slovenskih krovnih organizacij, *Martin Ropoš* (DSS) in *Jože Hirnök* (ZSM). Udeležili so se je tudi uredniki in sodelavci ostalih manjšinskih oddaj Madžarske televizije. V kakšnih okoliščinah se je rodil Slovenski magazin, kdo vse so ga v dvajsetih letih pripravljali, je povedala odgovorna urednica oddaj *Ibolya Dončec*.

»Leta 1992 je Sombotel postal tudi sedež regionalnega studia Zahodnega Prekodonavja pri Madžarski televiziji. Takratni glavni urednik regionalne televizije, *dr. László Pehi*, je obiskal slovensko katedro in nas nagovoril za pripravo prvega magazina v slovenskem jeziku. Na njegovo pobudo sva se

Utrinek s proslave ob 20. obletnici slovenskih oddaj. (Z leve) Predsednik DSS *Martin Ropoš*, veleposlanica *Darja Bavdaž Kuret*, rektor Univerzitetnega središča Savaria *dr. Karel Gadányi*, generalni konzul *Dušan Snoj*, odgovorna urednica *Ibolya Dončec* in novinar uredništva *Dušan Mukič*

s kolegico, *Elizabeto Bernjak*, lotili dela, vendar veliko izkušenj na področju novinarstva nisva imeli. Takrat nam je na pomoč priskočila še *Marijana Sukič*, glavna urednica časopisa *Porabje*. Čez nekaj mesecev se nam je pridružila *Andreja Kovač*, sedaj sodelavka Generalnega konzulata RS v Monoštru. Pri nastajanju oddaj so nam v prvih letih pomagali tudi sodelavci RTV Slovenija, v delo pa smo vključevali tudi študente slovenske katedre. Zadnjih šest let pa z *Dušanom Mukičem* pripravljava prispevke o Slovencih na Madžarskem, kamor vključujeva tudi čezmejno sodelovanje med *Porabjem* in *Prekmurjem*, sodelovanje med Slovenijo in Madžarsko, občasno pa objav-

ljamo tudi samostojne reportaže iz Slovenije.«

Trenutno se oddaja pripravlja v zasebnem televizijskem studiu, ob dveh novinarjih, *Ibolyi Dončec* in *Dušanu Mukiču*, jo pripravlja še snemalec-montažer *Géza Doma*. Glavna urednica je prepričana, da *Porabje* nima takega koticika, ki ga ta ekipa še ne pozna, kajti porabske vasi so v dvajsetih letih prehodili nešteto krat, poročali so o vseh dogodkih, odkrivali zanimive ljudi, življenjske zgodbe.

Seveda niso delali zmeraj v idealnih razmerah, smo slišali tudi od rektorja Univerzitetnega središča Savaria, *dr. Karla Gadányija*, ki je na nek način bil tudi gostitelj obletnice, kajti kot je poudaril v svojem pozdravnem nagovoru, pot Slovenskih utrin-

kov se je začela prav med temi stenami, na takratni Pedagoški akademiji, ki je imela dobro opremljen avdio-vizualni studio, primeren za pripravo Slovenskega magazina.

Ob vseh lepih besedah in čestitkah je težave uredništva, ki je skoraj leto in pol (od januarja 2010) moralo del magazina polniti s prispevki iz arhiva, omenil tudi predsednik Državne slovenske samouprave *Martin Ropoš*, ki je poudaril, da se je slovensko prebivalstvo zavzelo za slovensko oddajo, kajti sklep DSS in zbiranje podpisov sta pripeljala do preiskave, ki jo je opravil varuh človekovih pravic.

Odgovorna urednica *Ibolya Dončec* se je v svojem govoru dotaknila tudi težav in prihodnosti: »...že nekaj let čutimo,

da porabsčina s starejšo generacijo izumira, knjižna slovenščina pa ni navzoča pri vsakdanjem komuniciranju. Danes se najmlajša generacija *Porabcev* večinoma rodi v madžarsko govorečem okolju, zborni jezik pa se začne učiti šele v vrtcu oz. osnovni šoli. Postavlja se vprašanje, če šolska mladina ne govori več narečja, v šoli pa se knjižnega jezika ne nauči v zadostni meri, na taki stopnji, da bi se lahko sporazumevala v njem, kako naj ohranimo slovenski jezik, v kakšnem jeziku naj pripravljamo prispevke?«

Mladi novinar *Dušan Mukič* ob jezikovnih zaznava tudi drugačne težave, ovire: »Stvari se bodo začele počasi spreminjati. Naše oddaje so do zdaj temeljile na tem, da smo predstavili dva ali tri dogodke. Teh dogodkov je iz leta v leto manj tudi v *Porabju*, kajti finančni viri samouprav in organizacij usihajo. V *Porabju* je že težko najti prave zgodbe. Ena od rešitev je, iti v *Prekmurje*, to je ena od poti...«

S podobnimi težavami se srečujejo tudi ostala uredništva, tako tudi mi pri časopisu. Kljub vsem težavam čestitamo sodelavcem uredništva Slovenskih utrinkov, kajti vemo, da njihove oddaje spadajo med najbolj spremljane narodnostne oddaje na Madžarskem.

Slovesnost se je zaključila z okroglo mizo, ki jo je vodila *dr. Elizabeta Bernjak*, na njej pa so sodelovali uredniki manjšinskih oddaj in profesorji, ki poučujejo na narodnostnih katedrah. (Več o tem v naši naslednji številki.)

Marijana Sukič

V PORABSKEM ŠOLSKEM VSAKDANU ŠE VEDNO PREVEČ PELINA

Če smo pred dvema mesecema z veliko dvoma in nelagodnosti zrl v porabsko šolsko prihodnost in razmišljali o norostih ukinjanja vitalno pomembne ustanove, murskosoboške OE Zavoda RS za šolstvo, danes, sredi novembra, nismo niti koraka dalje.

ministristev o tem pozitivno dogovorila s slovensko stranjo. V Sloveniji bo – seveda v okviru šolskega ministristva – potrebno izpeljati postopke, dogovori naj bi potekali na ravni ministristev, ob sodelovanju manjšine in drugih pristojnih ustanov. Sliši se dobro! Ampak...

Strokovno srečanje porabskih pedagogov v Slovenskem kulturnem in informativnem centru

Ne vemo, nimamo podatkov, nismo pristojni – so še vedno najpogostejši odgovori na to temo. V takem vzdušju je v Monoštru pred dnevi potekalo tudi strokovno srečanje porabskih pedagoških delavcev. Pridružil se nam je predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, ki je dan pred tem skupaj z ravnateljicama seniške in števanovske šole v Budimpešti podpisal težko pričakovano 5-letno (ja, obljubljena 10-letna pogodba se je bliskovito skrčila na 5 let!!) pogodbo o dodatnem financiranju obeh šol, ki sta zdaj v upravljanju DSS. Z novim koledarskim letom bo namreč – ob vseh dodatkih – financiranje obeh šol v nekem smislu sistemsko, iz enega vira, kar so dobri obeti, če jim lahko verjamemo... Prav tako je predsednik Ropoš dobil zagotovila, da z naslednjim šolskim letom lahko v porabskih šolah računamo na gostujoče učitelje iz Slovenije, ki jih bo do višine madžarske plače financirala madžarska stran, če se bo le-ta na ravni

Kaj pa do takrat, torej do 1. septembra 2013? Jara kača zgodbe o prepotrebni učiteljici asistentki v porabskih šolah se še kar vleče, in nimamo pojma, kam se bo potegnila. Ker je politika pač tovarna obljub brez pokritja, v teh kaotičnih časih težko komu kaj verjamemo. Učiteljica pridno poučuje in opravlja kup drugih stvari, finančna sredstva za 4 mesece so menda tam v višavah zagotovljena, a do njenega računa in preko togih birokratskih mlinov se nekako ne more prebiti niti en sam cent... To, enostavno, ni normalno! Šole si seveda želijo še naprej delovanje učiteljice asistentke, saj jo za nemoteno delo nujno potrebujejo, pa ne le eno, optimalno bi bilo, če bi imele vsaj dve.

Če bo 4-mesečna zgodba nekako rešena – kaj bo po 1. januarju 2013? Takrat naj bi zadeva bila sistemsko urejena na slovenskem šolskem ministristvu (MIZKŠ), je v pismu predsednikoma slovenskih krovnih organizacij v Porabju celo zagotovila državna sekretarka, prav to so na tem ministristvu zapisali v odgovoru na pisno poslansko vprašanje. To-

rej, gospe in gospodje, delate že kaj na izpolnitvi svoje obljube? Časa imate hudo malo...

Pa se vrnimo še k poudarkom strokovnega srečanja. Ker avtorica tega zapisa porabskim učiteljem obljubim le tisto, kar lahko izpolnim, smo se pogovarjali o možnostih dejavnosti za naslednje koledarsko leto, ki bo finančno še bolj okleščeno in negotovo. Izobraževali se bomo še naprej – v okviru lastnih zmožnosti. Tradicionalni tedenski seminar naj bi naslednje leto bil neke na mariborskem območju. Kaj pa zimska šola v naravi na Rogli? Še ne vemo. Morda, a z bistveno več slovenske vsebine, pod pogoji, ki jih bomo določili s slovenske strani. Malo bomo spremenili organizacijski koncept intenzivnega tedenskega tečaja slovenskega jezika za dijake, delno prenovili jezikovne počitnice v Piranu in poskrbeli za nujno potrebne knjige, revije ter drugo za šole. In bomo spodbujali sposobne dijake, da razmišljajo o študiju v Sloveniji na smereh za poklice, zaposljuje v Porabju, promovirali učence slovenskega jezika, utrjevali vezi s slovenskimi šolami... Na šolskem področju se bo vedno kaj dogajalo – kljub čudnim časom na tej in oni strani nevidne meje.

Dokler imamo učence, ki se vpisujejo v narodnostne šole in obiskujejo pouk slovenščine, dokler imamo prizadevne učitelje, ki se trudijo po svojih močeh in zmožnostih, lahko gojimo vsaj kančke optimizma. In sprejemamo stvari, ki jih ne moremo spremeniti, ter spreminjamo tiste, ki jih lahko, če parafraziram staro modrost... Vse v dobro ohranjanja slovenstva in skrajno severovzhodne slovenske jezikovne ter narodnostne meje, ki jo zavzeto branim. Boste v Ljubljani končno razumeli?

VALERIJA PERGER

Galerija Murska Sobota

OD STRANI DO PROSTORA

Zanimiva, lahko tudi umetniško provokativna razstava Od strani do prostora bo v soboški Galeriji odprta do 9. marca 2013 in je tako zadnja letošnja in uvod v razstveni program osrednjega pomurskega razstavišča prihodnje leto.

Guy Schraenen, kurator razstave, pravi, da je Od strani do prostora presenetljivo potovanje sodobne umetnosti. Izbor razstavljenih del temelji na umetniških delih več kot 90 umetnikov,

Od strani do prostora, razstava, na kateri sodeluje 90 likovnih ustvarjalcev iz Evrope

v širokem razponu umetniških smeri – konstruktivizma, konceptualne umetnosti, novega realizma, vizualne poezije – in predstavlja izvirno raziskovanje umetniškega bogastva v novih kiparskih koncepcijah.

Namen razstave je raziskovanje celotnega področja skulptur iz papirja, od posameznega lista papirja, pa do kompleksnih sestavljenih konstrukcij ali del. Večplastni in večbarvni objekti, ki so z različnih točk gledišča videti kot zaokrožene skulpture, se

Aviončki, kakršne smo si izdelovali že zdavnaj, zdaj na mednarodni razstavi

lahko razvijejo iz volumna enega centimetra. Kosi papirja, ki so bili zglobani in nato razprostrti – knjige – vsi skozi svojo obliko ali preko pomenov različnih intervencij znotraj te oblike raziskujejo brezmejne možnosti, ki jih ponuja sam material – papir ali karton – nam dovoljujejo, da z njimi manipuliramo z roko, nožem ali s škarjami.

Direktor Galerije Robert Inhof zagotavlja, da so na razstavi dela zelo uveljavljenih umetnikov iz številnih evropskih držav; v Soboti predstavljena dela so sposojena iz dveh javnih zbirk iz Bremna in Porta. Tako stroka, povprečni obiskovalec galerij pa bo po ogledu razstave zavzdihnil: Kaj vse je – lahko likovna – umetnost.

E. Ružič

PANONSKI LETOPIS 2012: MALO SLOVENSKIH AVTORJEV

Panonski letopis je edinstvena publikacija v srednjeevropskem prostoru, kajti že devetnajst let neprekinjeno izhaja v štirih jezikih: gradiščansko – hrvaškem (in hrvaškem), nemškem, madžarskem in slovenskem. Iz teh jezikovnih okolij so tudi avtorji, ki pišejo o zgodovinskih temah, o umetnosti, zlasti književnosti, manjšinah, predstavljajo p o m e m b n e osebnosti in njihovo delo, posebna skrb je posvečena vsebinsko važnim obletnicam. Stalni dodatek je izbor iz književnosti iz panonskega prostora, bodisi v izvorni obliki ali prevodih. Panonski letopis ima vedno nosilno temo, lani sta bili dve: 90-letnica ustanovitve

zvezne dežele Gradiščanske in 200. obletnica skladatelja Ferenc Liszta. Enako je tudi v letniku 2012, in sicer sta to Gradiščanske in panonske biografije ter Kronika občine Čajta. Težo zborniku dajejo tudi uvodniki, ki jih napišejo pomembne politične osebnosti, med njimi najpogostejše deželni glavar Gradiščanske Hans Niessel, v prejšnjih letih sta bila avtorja uvodnikov sedanji avstrijski predsednik Heinz Fischer, tedaj predsednik parlamenta, in prvi slovenski predsednik Milan Kučan. Med uvodničarji so često tudi regionalni politiki madžarske Železne županije. Zbornik izdaja Panonski inštitut v gradiščanskem Pin-

kovcu/Güttenbachu, njegov urednik je zgodovinar dr. Robert Hajszan.

Po uvodnikih so prispevki o obletnicah osebnosti in ustanov iz različnih področij delovanja, tudi o v Sloveniji znanem plemiču Ferencu

tovarištva na Petanjcih; 20 let deluje tudi dvojezična gimnazija v Borti/Oberwartu. Med osebnostmi so predstavljeni iz Slovenije še jezikoslovec Jernej Kopitar, teolog in politik Anton Korošec, pesnik Srečko Kosovel, pisatelj Lojze

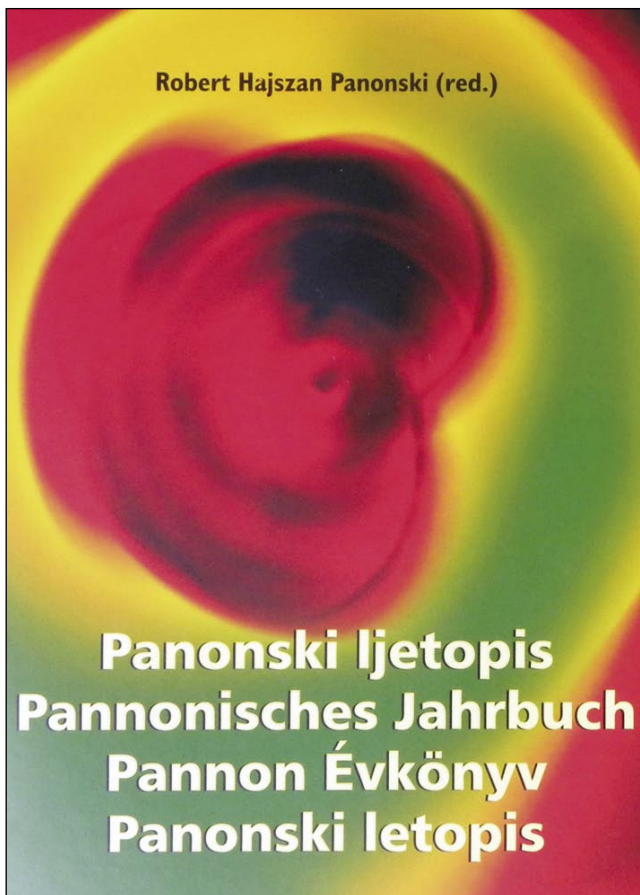
Kovačič, politik in teolog Janez Evangelist Krek in na koncu eden najbolj znanih narodnostnih politikov med gradiščanskimi Hrvati dr. Ivan Müller.

Slovenski del je nekoliko skromnejši: Julijana Vöröš je napisala knjižne ocene pesniških zbirk Erike Vouk in Branka Šomna in knjige črtic Bee Baboš Logar, etnologinja

Batthyányiju, o kardinalu György Draskovicsu, o župniku in avtorju molitvenikov Jožefu Ficku iz Prekmurja, ki je živel na Gradiščanskem. Dalje so tu madžarski politik in borec za neodvisnost Lajos Kossuth, sin slovenskega odvetnika evangeličanske vere, kar je znano redkim; na Madžarskem rojeni Joseph Pulitzer, ki je kot novinar delaloval v Združenih državah Amerike, po njem je poimenovana najprestižnejša novinarska nagrada v ZDA, pesnik Ady Endre, skladatelji Zoltán Kodály, Marij Kogoj in Imre Kálmán; zapis, da so gradiščanski izobraženci pred 20. leti posadili spominsko jelšo v Vrtu spominov in

Jelka Pšajd pa piše o Žetvi in mlačvi na Kobilju. Predstavljen je Maribor kot Evropska prestolnica kulture, Robert Hajszan analizira nekaj narečnih člankov v tedniku Porabje, Milan Kučan pa je v tem razdelku omenjen kot pomemben slovenski politik. Urednik dr. Robert Hajszan si vse od prve številke Panonskega letopisa prizadeva pritegniti več avtorjev iz severovzhodne Slovenije, vendar mu to uspeva le občasno. Bilo je kar nekaj letnikov, v katerih je bilo več različnih strokovnih in literarnih prispevkov, toda gre bolj za izjemo kot pravilo.

E. Ružič

DOŽIVETJE TRADICIJE

Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota je v okviru projekta Doživetje tradicije pripravil več promocijskih dogodkov. Za začetek so v predverju hotela Diana odprli sadjarsko razstavo starih, marsikje že zdavnaj pozabljenih sort jabolk in hrušk. Projektni partnerji so Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota, Univerza Pannon – center za agronomijo,

Sadjar Vlado Smodiš iz Otovec v pogovoru z dr. Aleksandrom Šiftarjem na razstavi starih sort sadja v Murski S

Keszthely in Združenje za kulturo grozdja in vina Zala, Zalaszentgrót. Kot pišejo v dvojezični slovensko – madžarski zloženci, je namen pred tremi leti začete projekta za območje med Dravo, Muro in Zalo v vzpodbujanju večje učinkovitosti ponudnikov na trgu. Gre za prostor, ki ima odlične naravne danosti za pridelavo in razvoj tradicionalnih podeželskih pridelkov in storitev, pa tudi turizma.

Razstava sadja je del prireditve in del projekta Doživetja tradicije. Razstavo je pripravil znan gorički sadjar Vlado Smodiš iz Otovec. Na ogled je postavil 37 različnih sort jabolk, nekaj sort hrušk in drugih sadnih vrst. Starejšim obiskovalcem razstave so mnoge sorte znane in priljubljene, denimo rumena moščanka, ki jo najdemo v domala sleherni gorički vasi, kanadka, ki jih je že manj, še manj je odličnega ovčjega nosu, malo je zlate parmene, vrača se london peping, malo je batul, bobovca in še in še sort jabolk s prijetnim okusom, v ničemer slabšim od novih, modernih ali modnih sort.

Prav je, da pridobivajo na pomenu nekdanje sadne sorte v travniških sadovnjakih tako na Goričkem kot v Porabju. Tema, o kateri smo doslej kar pogosto pisali tudi v Porabju.

eR

OD SLOVENIJE...

Pahor in Türk v drugi krog

Po nedeljskih predsedniških volitvah sta se po neuradnih podatkih Državne volilne komisije (DVK) v drugi krog uvrstila Borut Pahor in Danilo Türk. Kandidat SD Borut Pahor je v prvem krogu prejel 40,02-odstotno podporo volivcev, za aktualnega predsednika in neodvisnega kandidata Danila Türka je glasovalo 35,89 odstotka volivcev. Najmanj glasov je prejel kandidat SDS in NSi Milan Zver, in sicer 24,09 odstotka. Pahor je pojasnil, da je zaupanje volivcev presešlo njegova pričakovanja. Türk je nad rezultatom nekoliko razočaran, zaskrbljen pa je zaradi nizke volilne udeležbe. Zver je ocenil, da to zagotovo ni zmaga, je poraz, tudi osebn.

Katastrofalne poplave

Medtem ko so vremenoslovci napovedovali močnejše nalive in porast rek predvsem na zahodu in jugu države, kjer so se zato še pravočasno zaščitili s protipoplavnimi vrečami, so nenadoma narasle vode ujele prebivalce vzhodne Slovenije povsem nepripravljene. Zaradi močnega dežja so 5. novembra vodotoki narasli skoraj povsod po državi, na Štajerskem, Koroškem, v Posavju in Posočju pa so tudi prestopili bregove in povzročili ogromno škodo. Poškodovanih je bilo skoraj 4000 stanovanjskih objektov, 700 upravnih in gospodarskih objektov ter 10 šol, sprožilo se je 400 zemeljskih plazov. Najhuje je bilo v porečju Drave, kjer so zaradi nenavadno velikih pretokov iz Avstrije izmerili rekordne količine vode. Smrtnih žrtev k sreči ni bilo, je bilo pa treba iz poplavljenih hiš evakuirati nekaj ljudi. Po prvih ocenah naj bi poplave v kmetijstvu povzročile za 135 milijonov evrov škode, na državnih cestah in železnici za 32 milijonov evrov, medtem ko bo škoda na lokalnih cestah še višja. Skupna škoda bo po oceni obrambnega ministra Aleša Hojsa presegla 209 milijonov evrov, zato bo država zaprosila za solidarnostno pomoč EU.

Svetek svetoga Martina v Sombotelu

Kauli dneva patronuša Sombotelske püšpekije, svetoga Martina, 11. novembra, so v največšom varaši Železne županije v slejdnji dvajseti lejtaj vsikdar šegau meli organizirati programe. Najbole erično je bilau gvüšno »Martinovo senje« v Škanzeni, kama so prišli odavat pa küpüvat lidgé s cejlaga rosaga pa eške zvün grajnc Vogrske.

V preminauči lejtaj so organizatorge že telko programov vözbrodili, ka so v Sombotelu držali »Martinov keden«, letos pa je prireditel zavolé že za dva kedna. Zatok so se odlaučili za ime »Martinov svetek«.

Tau venak vsi dobro vejmo, ka se je Martin (svojma oči rimskomi sodaki) naraudo v Savarii, v gnešnjom Sombotelu na začetki 4. stoletja. Un je tö sodak grato, gnauk se pa je srečo s kaudišom, šteroma je dau polonje svojoga köpeneka. (Na kejpaj o Martini skoro vsikdar vidimo, kak s sablov prejkvréžje svoj kaput.) V senjaj je vüdo, ka je te kaudiš sam Jezoš biu. Pri 22 lejtaj se je dau krstiti, sledik je v Savarii (Sombotelu) eške svojo mater tö krsto. Leta 371 so ga v gnešnjom francuskom Toursi vöodebrali za püšpeka. Zaman se je skriu med gosami, so ga ftice vödale. (Eške gnes je gaus simbol püšpeka Martina.) Po svoji smrti je grato najbolje prilübeni svetnik po cejlaj Europi.

Sveti Martin tak povezüje Slovence v Sombotelu s Slovencami v matičnom rosagi. Sombotelčarge vsikšo leto déjo na prauško k ednoj Martinovej cerkvi v Sloveniji, njini nauvi padaške od tistec pa dostakrat pridejo nazaj v rojstni varaš svetnika. Letos so držali Martinovo senje v sombotelskom Škanzeni 10. pa 11. novembra. Prišli so odavat od blüzi pa daleč, gostje so leko ko-

štavali večfele dobro gesti, na glavnom odri so se nupokazale vsefele kulturne skupine. Program je biu napravljen za cejle držine od

tina nupokazali knige o Elizabeti Batthyány, štera je dala cerkev obnoviti v gnešnjom, baročnom stili. V 18. vöri je bila sveta meša.

Sveti Martin krsti svojo mater v Sombotelu

mlajšov do babic. Od bližnji varašov je 11. novembra pelo »gausji cug«, s šterim so se leko najgir lidgé pripeleli pa spoznali sombotelske programe.

Tiste nedele v 16. vöri so eške pri cerkvi svetoga Mar-

tina, gde so vence polagali pri kipi, znautra v cerkvi pa so blagoslovili obnovenno kapejlo pa oltar svetoga Martina.

Največ programov je bilau gvüšno za mlašeče generacije. Od 5.-16. novembra so

v Iži mlajšov (Gyermekek Háza) držali delavnice, gde so mlajši iz tekstila redili gosi, pekli Martinove kifline pa redili lampione. Gvüšno so pa tej mlajši radi poglednili figure madžarski kralov (Panoptikum) v Športnoj dvorani (Sportház) ranč tak. 7. novembra so mogli eške mozgé malo nücati, po Sombotelu so prejk špilanja iskali spomine na svetoga Martina. Ekipe so mogle flajšno vküper delati, biti kreativne pa nücati znanje iz zgodovine. V četrtek 8. novembra pa so dijaki šaule Brenner nupokazali žitek Martina.

V tej dvej kednaj je bilau eške dosta programov: če je sto, so ga engleski ali vogrski pelali po varaši, vörnicke so leko vküper molili litanijo v stolnici, za en den pa so darüvali püšpek sveto mešo, depa za dobro zdravdje lidi so se ranč tak pobrigali na Glavnom trgi. Kak vsikdar, so prejk dali priznanja pa pohvale najbolje zaslüžnim lidam. Oprle so se razstave o skavtaj (cserkészek), depa likovne ranč tak. Če pa je biu štoj padaš muzike, je leko poslüšo spejvanje mladi učenikov glasbene šaule v Sombotelu, koncert džezovske skupine pa je ranč tak baužo vüja. Lübiteli gledališča so leko vidli nastop Gledališča Soltis, ali dramo, napravljen iz pisanj Pétra Poppera.

V soboto 17. novembra pa v nedelo po njej eške dva dni čakajo lüstvo iz Sombotela pa od indri s prireditvami (na priliko s koncertom orgol ali gledališčom za mlajše). Z letošnjim programom so organizatorji pokazali, kak leko prejk poštüvanja pa češčenja spomina ednoga svetnika napravijo bogati kulturni žitek v ednom varaši.

-dm-

Srečanje v Odrancih

Župnija Odranci vsako leto organizira v okviru Kozarjevih dnevov srečanje ljudskih pevcev z naslovom Odimo spejvat. Na tau srečanje že duga lejšta ojdimo Ljudski pevci Slovenske zveze z Gorenjoga Senika tō.

Letošnjo srečanje je bilau 28. oktobra v prelepi cerkvi sv. Trojice, bilau je deset skupin. Cerkveni pevci, steri delavne dneve spejvajo pri svetoj meši, ljudski pevci, steri spejvajo svete pesmi tō. Odranska cerkev je nej mala, ali puna je bila poslušalcov, tomi smo veseli pastopajoči. Pevce in vse navzoče so pozdravili dekan Lojze Kozar, povezovalca sta pa vsako skupino ekstra nutpokazala. Na monitori smo pa vidli kejp dugoletnoga odranskoga dušnoga pastira, Lojzeta Kozara, st. Ges sem ji na velko cenila. Bili so župnik, glasbenik, pisatel, zborovodja. Nej samo zidar duš, nego zidar dvej cerkve, lesene in zdajšnje, zidane.

Ljudski pevci ZSM z Gornjega Senika

Dosta so prestali zavolo toga, meli dosta nemirni dnevov, nesreč, eške vauzo so spoznali. Vse to so preživeli, bili vsigdar dobre volé, nasmejenoga obraza. Ne čüdivam se, da so Odrančani ponosni na msgr. Lojzeta Kozara. Srečni so pa leko, da njino delo dela tadale njini nečak Lojze Kozar, ml.

Skupna pesem je bila najljubša pesem pokojnoga župnika, Prelepo ravno je polje. Kak sem vidla, večim nam so tekle skuze po lici. Ta pesem je kak molitev.

Kozarjevi dnevi so zdaj že tretjo leto organizirani. Na srečanju se je not pokazalo dosta lejpi pesmi, štere se spejvajo pri sveti mašaj. Vsak-

Vsi udeleženci srečanja so spopejvali skupno pesem Prelepo ravno je polje

ša skupina je dobila priznanje in lejpi dar, knjigo, stero je uredijo L. Kozar, ml. Premakljivi svečnik. Na konci se je vsejm nam zahvalo Círil Kozar, steri ima prejk Odbor za cerkveno ljudsko glasbo pri škofiji Murska Sobota.

Srečanje se je končalo s pogostitvijo na župnišči, odranske gospodinje so dosta dobroga pripravile. Bog vam povrni te lejpi den, vejpa lejpa pesem je dvakratna molitev.

Vera Gašpar
Foto: Lojze Kozar

Pismo iz Sobote

Velko pa malo

Če dobro pounim, sam od toga inda svejta že piso. Leko, ka že deset ali eške več lejt nazaj. Sto bi zdaj tou vedo. Depa, vse na toum svejti se vōmini pa si brodim, ka ranč tak tau moje pisanje od velkoga pa od maloga. Leko, ka je tisto, ka je inda velko bilou, gnes malo. Pa tisto malo je gensden velko. Na, mo vidli. Kak prvo mi je na pamet prišlo neka od toga, ka se v Merki godi. Tam so znouva za svojoga prejgnjoga čarnoga človeka vōodebrali. Indasvejta je čaren človek ranč v toj Merki nika nej vrejden biu. Na, biu je telko vrejden, kelko je njegvi vert emo od njega hasek. Samo tou pa nika drugo nej. Biu je menjši od enoga zrna praja. Gnesden je čaren človek najbolje prejgen eden Merke, ka se za najvejško pa najbolje naprej valaun državo ma. Iz vcejlak maloga človeka je čaren človek grato najvejški.

Če tadale brodim, je z Europo ranč tak. Mejla se je za mater cejluga svejta. Mejla se je za velko, za najvejško. Mejla se je za mater cejle civilizacije. Zdaj je vcejlak ovak s tou našo mammo Europo. Nika je nej več tak velka, nika je več nej najbolje naprej valaun. Zatoga volo, ka je vse menjša bila, ka so drugi kontinenti bili vse bole bogati, si je EU vōzbrodila. Vaaaaj, zdaj mo pa znouva velka, si je prajla. Leko, ka se je tak vidlo. Depa, zdaj je vse menjša, vse bole srmačka, vse bole v ronje nut povita. Inda velka, gnes vse bole mala pa nikšna nej.

Če dem tadale, se mi tau nindri indri tō kaže. Tau, od maloga pa velkoga. Ne gledam več na té velki svejt, liki tau vidim v mojom malom svejti. V ednoj vesi, kama rad odim, je bila ena krčma. Samo eno krčmau so meli v toj vesi. Ge sam zavolo lüdi ojdo ta v krčmau. Nej zavolo krčmara, ka je trno gizdavi biu. Za velkoga se je noso. Biu je eden pa edini. Depa, nauvi čas je v tau ves prineso še eno pa eške drugo krčmau. Lidge so začnoli eške kama indrik ojditi, nej več samo k njemi. Tak pomalek je več nej biu tak velki, tak gizdavi. Pejnezi so se nej več samo v njegvo krčmau nosili. Pomalek je vse menjši grato. Njegva velka gizdavost je preminaula. Če je inda svejta kuman svojo kusto rit es pa ta geno, ka je kaj napravo, zdaj lejče es pa ta pa se lidam moli, aj k njemi pridejo, aj samo pridejo, ka un bole falo pijačo ma kak pa drugi.

Pri meni doma je malo ovak bilau. Gda sva se spoznala z mojo ženo, tau trno dobro pounim. Na, una je eške dekla bila, ge sam eške pojeb biu. Nin za dva mejseca, kak sva se spoznala, me je domau pelala. Tam sam se oprvin srečo z Regino. Te je eške nej bila moja tašča Regina, trno čedna ženska. Vaaaaj, kak mi je gesti dvorila. Kak mi je pijačo točila. Biu sam vrejden več, kak bi Obama prišo. Pa tak je bilau skur dvej lejšti. Za trno velkoga me je mejla. Na, po dobri dvej lejštaj sva se z našov oženila. Una je Regino s seuv pripelala, ka sama nede živela. Že na drugi den sam za mojo taščo Regino, trno čedno žensko, grato takši mali, nika nej vrejden. Skur takši sam v njeni očaj, kak so indasvejta bili tisti čarni lidge, ka so je samo za delo meli pa so nika nej vrejdni bili.

Pa sam nej samo ge takši gé. V toj našoj materi Europi mo pomalek vsi takši, nika nej vrejdni. Samo pejnez pa li pejnez trbej pouvati, ka ta naša velka kriza tamine. Depa, za koga? Za koga aj tau premine? Za naše prejgnje ali pa za vse lidi. Ge si tak brodim, prva se vse vred vzeme, mo mi eške bole mali, eške menje vrejdni, kak je vrejdna edna vüš na glavi srmaka. Depa, če mo mi gratali vcejlak takši mali pa nika nej vrejdni, sto pri vragej de tisti velki. Tau, vejn, čas pokaže.

Miki

... DO MADŽARSKE

V madžarskih šolah bo nemščina prvi tuji jezik?

Strategija o poučevanju tujih jezikov sekretariata za šolstvo bo v osnovi spremenila poučevanje tujih jezikov na madžarskih osnovnih in srednjih šolah, v kolikor bo sprejeta. Po njej bi bila namesto angleščine nemščina prvi tuji jezik, kajti le-ta je po mnenju sekretariata težji jezik in zato bolje pripravi učence na pouk ostalih tujih jezikov. »Z jezikovno-pedagoškega vidika je priporočljivo, da se učenec najprej sreča z nemščino, ki ima bolj kompleksno slovnično strukturo kot angleščina,« menijo na sekretariatu. Dijake bi vsako drugo leto testirali in tako ugotavljali, ali se res naučijo tuji jezik. Od leta 2017 bi lahko opravljali sprejemne izpite le dijaki, ki imajo jezikovni izpit. Poučevanje tujih jezikov bi se po dokumentu začelo v četrtem razredu osnovne šole, na izbiro bi bila le dva tuja jezika, nemščina in angleščina, kar razlagajo s tem, da ni nobenega jamstva, da bodo imele šole v višjih razredih ali gimnazije profesorje za ostale tuje jezike. Torej ni garantirano, da bo lahko otrok nadaljeval z učenjem drugih tujih jezikov. Strategije ne odobrava niti predsednik Madžarske akademije znanosti, dr. József Pálincás, ki meni, da je jezik mednarodne komunikacije angleščina, nemščina pride v poštev le v nemško govorečih državah. O strategiji je državna sekretarka za šolstvo izjavila, da zaenkrat ni na dnevnem redu, je le načrt.

Madžarski inštitut v vsako srednjeevropsko državo

Cilj nacionalne strategije je, da bi v vsaki srednjeevropski državi deloval madžarski inštitut, je povedal minister za javno upravo in pravosodje Tibor Navracsics na kolegiju Inštituta Balassi. Posvetovanje je bilo namenjeno pripravam na predsedovanje Srednjeevropski pobudi leta 2013 in višegrajski četverici. Minister je opozoril na pomembnost dialoga med srednjeevropskimi državami, kajti leta 2014 se bomo spominjali na 100. obletnico izbruha prve svetovne vojne, kar bo prilika za ponovni premislek. Po vsej verjetnosti se bodo naslednje leto odprli madžarski inštituti v Beogradu, Zagrebu, Kolozsváru in v Ljubljani.

Baug pa Dózsa, dja v tejm vörvam

Vsi mamó taše spoznance, štere skur vsakši den vidimo, dapa sploj nika ne vejmo od njij. Tau je vejn zato, ka gnesden si lütsvo ne vzeme časa za tau, ka bi se pogučavali. Več lejt tadé tak, ka se samo pozdravimo da se srečamo pa vsakši dé tadale po svoji pauti. Tak sem bijo dja z Laci-nom Kernom z Židove. On je v Števanovci gorraso, tam je v šaulo odo, dapa od tistoga mau, ka so na Židovo odišli, nika sem nej vedo od njega. Prejšnji keden je ranč pejški domau üšo, gda sem ga zagledno, sem ga vzejo v auto, tau pa dobra prilika bila, ka sva se malo leko pogučavala.

- *Laci, dja se ešče dobro spomnim na tau, gda sem v Števanovci v šaulo odo, ka ste vi ešče tam živel, dapa natau že nej, ka gda pa kama ste potistim odišli.*

»Mi smo tam bili v arandi, kak je Gorejska Rejza mejla ram, od tistec smo te v Otkauvce odišli, pa potistim znauva smo ta nazaj šli. Leta 1986, gda smo te ram tøj na Židovi leko küpli, te smo sé prišli pa od tistoga mau tøj živemo. Gda sta oča pa mati te ram küpila, že te sta ga na mojo menje dala napisati, pa za volo tauga, gda je oča mrau, devetdesetštrtoga leta, mena je nikan nej trbelo titi, samo na občino. Gda je lani mati mrla, te sem že zato več dela emo, zato ka sem gauštjo tøj erbo, ka je ona mejla.«

- *Kelko vas je v družini?*

»Gda smo sé na Židovo prišli, te nas je pet bilau, oča, mati pa trgé bratje. Sestra se je te že oženila, ona je v Števanovci ostala, zato ka so tam ram zidali. Zdaj, ka sta sta stariša mrla, zdaj tū samo dja pa še eden brat živiva.«

- *Kak se je teba tū vidlo?*

»Tøj je mena dosta baukše bilau kak v Števanovci. Tøj je

nej trbelo krøj dati gora napisati v bauti, če je kaj trbelo, te je človek samo nutaskočo v Varaš pa tøjpo. Tau je tū dobro bilau, ka mi je nej tr-

belo tak rano stanti, kak gda sem z busom delat odo.«

Gde si ti delo?

»Dja sem pri KTSZ-i sedemdvajsti lejt delo, v Trauštjaj, gde so beton delali. Gda sem šaulo vözopodo pa sem štirinajset lejt star bijo, dja sem včasín taüšo delat, samo te sem več dopusta emo, zato ka sem ešče nej bijo osemnajset lejt star.«

- *Lado si delati?*

»Kak bi pa nej lado, vej pa že te sem tū tak krepek bijo kak zdaj. Ovak bi nej lado, zato ka gda so ciment ali vapno pripelali s cugom, te smo dostakrat do paunauči mogli bagaune vöpakirati. Do leta 2000 sem delo, potistim so me poslali v invalidno penzijo za volo oči pa viski krvni cukur sem emo. Še zdaj slabo vidim, zaman so me operirali, zato sem stauprocentni invalid. Tau je velka baja, gda človek tak pride.«

- *Tau si pravo, ka sta dva z bratom, sto tøjja, ti ali on?*

»Gnauk dja, gnauk on, ranč kak pride ali volo mava. Dja vejmo tøjjati, če trbej, te ešče testau doma napraviva, aj

nej trbej v bauta tøjpti.«

- *Ka delaš cejli den doma zvün tauga, ka tøjjaš?*

»Televizijo gledam pa radio poslušam, najbola Mursko Soboto pa radio Monošter. Name so že gnauk tū goravzeli, gda sta Valika pa Margita k meni prišle. Margita je telko stara kak dja, tau sem dja vse vöopito. Pa dosta vse vejmo ešče od tebe tøj, ranč bi nej mislo?«

- *Ka vse vejš?*

»Tau, ka sta z Valikov v šaulo odla pa kak sta

lagviva bila, školnikojca vas vsigdar v kaut postavila.«

- *V tejm istino maš, müva z Valikov sva rejsan dosta v kauti stala, dapa ešče tam sva nej bila dobriva, zato ka ranč tak sva se tadala smejala.*

»Dja, gda sem v šaulo odo, sem se gnauk z Ferinom Moldovánom tøj stavo, ka nutrabrsnem dvera, gde so školnicke bili. Tak je bilau, pred dvera sem stano pa sem je tak nutrabrsno, ka so dvera skur dola spadnila. Dvej školnikojce sta bile notra, Merkli pa Bartakovič, tak sta se zbojale, ka sta skur nej vö na okno zoskakale, pa tau sem samo zato napravo, ka smo se stavili. Potistim sem daubo po glavej, dapa vrejdno je bilau, zato ka se sör daubo zatau. Dapa bilau tašo, ka pojbičke smo se zgučali, pa smo nej šli telovadit (tornászni), ranč smo se nej prejkzravnali. Zaman so nas na edno vöro v kaut postavili, ešče te smo nej šli, dočas ka so nam nej obečali, ka mo se brsali. Vejš ka, dja sem se tak rad brso, ka tau teba

ranč taprajti ne vejmo.«

- *Zdaj je zato malo špajсно, ka že nega mater, nej?*

»Pa vejš, ka špajсно, vej pa dja sem cejli den z njauv bijo. Zdaj vsakši den do štrte vöre sem sam, brat samo potistim pride z dela domau. V nedelo je dobro, zato ka te k meši dem pa sem malo med lidami. Nega taše nedele, ka bi dja edno mešo vönjau, pa tau je že od mladi lejt tak, ranč tak vsakši den molim rožni vejnec.«

- *Nej bi mislo, ka si ti taši bogoboječi.*

»Dja sem v Števanovci v cerkvi gospaudi Markoviči petdvajsti lejt dvoro, taši mali sem bijo, gda sem začno, ka sem se vö iz trave nej vido. Ovak sem vse vedo, ka trbej delati, samo tau nej, gda trbej cejngati, tau so mena sprvoga vsigdar gospaud kazali z rokauv. Dja fejest vördjam v tejm pa vejmo, ka nika mora biti, ovak bi svejt tøj nej bijo, če bi Baug nej bejo, v tejm sem dja gvüšen. Gda sta mi stariša mrla, obadva sta se mi zglasila doma, ešče prvin kak bi telefonirali iz špital.«

- *Kelkokrat deš nutra v Varaš v bauto?*

»Na keden dvakrat, dočas si vsigdar vözmislim, ka mo tøjjo, pa te tisto tøjjpim. Naprej si moraš brođiti, zato ka gda začneš tøjjati, pa če kaj nega, te se samo po glavej leko škrabaš, dapa s tistoga obed nede. Zranja mo kromčovo testau tøjjo, dapa gnes sem srečo emo, daubo sem repo tøj. Tak ka v nedelo mlejšna repa baude za obed s pečenimi rebrami. Vejš, kak tau dja rad mam, od tauga baukšoga ranč nega. Gnes je brat lečo (sataraš) napravo, že rano v šestoj vöri, prvin kak bi delat üšo. Pri nas tašo nega, ka bi nej bilau djesti, topeu obed mora biti, za zajtrik pa za vačerjo že kakoli

leko si napraviš, tisto je že nej tak potrebno. Istino, dja večer vsigdar eden piskrič mlejka spidjem pa kifli vcuj, brezi tauga bi ranč nej mogo zaspali.«

Laci, ti si nikdar nej zmišlavo na tejm, ka bi se oženo?

»Dja sem zdaj že stari, dapa prvin bi se tøj nej oženo, mena k rama nej trbej ženo, ka de mena samo zapovejda-la.«

- *Te bi nej trbelo küjati pa nalagati, zato ka bi tau ona tanaprajla.*

»Pa gde najdaš ti tašo, nin nej. Samo se farbajo pa pejnaze čakajo. Če bi ešče kakšno Slovenko najšo, tista ešče, dapa Vogrinko gvüšno ka nej. Dapa vejš ka, dočas ka drügi ma ženo, dočas mo dja tøj emo. Gnauk je bilau tak, ka edna oženjena me je v zamanico zvala pa dvera s klüčom zaprla, klüč je pa nutra med cecke skrila. Dočas, ka so go nej taopravo, me je nej vöpistila. Vejš, ka mi je nej vseedno bilau, gda sem vedo, ka mauž je mesar, če bi on tau zvedo, te bi me gvüšno vkaupo. Tak ka dja dobro vejmo, kakšne so te ženske.«

- *Laci, teba vejn zato pravi-jo, ka Dózsa, ka fejest si nau-ri za nogomet, sploj pa za ekipo UTE, nej?*

»Dja že od leta 1966 sem UTE drukker (navijač), gdekoli so se brsali, dja sem üšo, pa sem je pogledno. Te so oni eden za drugim sedem lejt prvi bili, taši igralci več nikdar se ne najdajo kak Bene, Fazekas pa Zámbo so bili. Še zdaj tøj dem, če se nin tøj paulék špilajo, dapa že nej tak kak tista lejta, gda so tak fejest dobri bili. Dja sem v cejлом življenji samo v Boga vörvo pa v ekipo Dózsa, tau je mojo življenje.«

Karči Holec

PRIPOVEJSTI VESELOGA FUDAŠA

Skur niške je nej vedo, kak se zové. Vsikši pa ga je pozno. Skur niške je nej vedo, kelko je star. Vsikši je samo vedo, ka je na toum svejti. Skur niške je nej sejdo, gda je svoje fude raznok potegno. Skur niške je nej vedo, kak dugo že igra. Niške pa je nej sneni grato, gda je začno pripovedjati svoje prpovejsti. Leko, ka so se za istino zgodile, leko pa, ka nej. Depa, vsigdar ostanejo prpovejsti veseloga fudaša.

Stricova kobila

»Veseli fudaš, kak si ti ojdó kaulak po gostüvanjaj pa veselicaj?« ga je gnauk pito eden mali pojbič. Veseli fudaš ga je pogledno. Potejm je pogledno njegve noge: »Kelko vidim, noge maš? Pa kelko ti vidiš, ge tó noge mam. Depa, kak brodim, vi mladi več ne vejte, kak je pejški ojditi. Na, vej smo mi tó nej vsigdar pejški ojdli. Če je trbelo kama trno daleč titi, smo nej z nogami šli. Ja, šli smo z nogami tó, depa, nej vsigdar. Najlepše pa najbókše pa je bilou pelati se s koulami. S koulami, ka ji je vlekla stricova kobila. Ja, takšoga več nega. Škem prajti, tak čedne kobile več nede na taum svejti. Tou si daj valati. Kak se je že zvala? Ja, Rozina je bila. Ja, ja, Rozina! Čedna

kobila, ka je tak čedne nej bilou pa go več nede,« je pogledno nikan ta daleč, kak bi jo ranč tam vido, ranč tam v stari časaj.

»Kak tau človek vej, ka je stvar leko čedna,« je pojbiča migalo tadale.

»Kak, kak? Vej pa tau človek vpamet vzeme, če je stvar čedna, ka nej,« njemi je začno tumačiti. »Depa, tou ne boš pa drugi nedo razmili, če vam tau ta ne povejm. Bilau pa je tau tak. Škem prajti, bilau je nej samo gnauk. Že smo dostakrat šli z Rozino na gostüvanje ali pa na veselico. Vsigdar nas je ta pripelala pa nazaj ranč tak. Na, eden den pa se je zgodilo. Mogli bi iti na eno veselico. Ne vej, ka mi je bilou, depa, pozabo sam, kama, v stero ves pa na stero

mesto. Ka me gledaš, mali,« se je nej koru na njega, samo tak je tau povedo. »Takšo se vse zgodi, gda na telko mestaj odiš špilat. Kak sam povedo, sam pozabo. Rozina je nas pa koul vlekla v prvo ves. Tam sam škeu pitati, gde veselico majo. Vsikši pa vej, ka trbej v krčmej pitati. Pa sam Rozini zapovedo, aj pri veškoj krčmej stane. Ona, ona pa nika. Kak bi vcejlak glüpa bila. Vlekla je koul tadale. Nej pa nej smo jo mogli dola staviti. Dobro, sam si pravo, pito mo v sausednoj vesi, tam tó krčmau majo. Že prva kak smo krčmau vpa-met vzeli, sam njoj zapovedo, aj stane, Rozina pa samo naprej pa samo gnako po poštiji. Smo se čemerili? Ka ge vej? Ne pounim več. Vse bole smo vó iz te druge vesi šli, vse bole

je Rozina brž tadale šla. Kak smo tablo od té vesi vidli, smo se že držati mogli. Leko bi steri doj spadno, tak je brž vlekla. Zdaj je vrag šalo vzeu, sam si brodo. Več se nigdar ne stavi, mi pa nigdar na veselico ne pridemo. Tam sredi vesi pa je samo nagnauk stanola. Brodo sam si, vej pa nemo v cerkvi veselico držali. Poglednem malo bole, tam naprej na lejvo je krčma. Lidge vküper dejo. Dola s koul skaučim pa dem v krčmau. Brž so me spoznali. Krčmar je biu trno veseli, ka smo prišli, že je kesnau bilau. Na, leko ka pau vóre bole kesnau, kak bi aj začnoli. Tak, zdaj vejš, mali? Pa vsi drugi tó? Takša je bila od strica kobila, Rozina. Ge sam nej vedo, kama trbej priti. Una je vejdlá.«

Lidge so ga gledli. Gledó ga je pojbič tó. Kak bi njemi nej vórváli.

»Ka me gledate? Nigdar sam nej lažo pa zdaj sam ranč tak nej. Leko vórváte, če škete, leko pa nej. Bilou pa je ranč tak, kak sam povedo. Rozina je bila samo ena pa takše več nede. Kak je vejdlá, kama trbej titi, eške gnes ne vej. Zatoga volo pa je bila takša, ka leko eške gnesden od nje pripovejdam.«

»Nazaj je tó vejdlá najti,« je pojbič eške škeu kaj zvedeti.

»Ja, ka bi pa nej! Samo prva smo njoj mogli z dosta gestijom podvoriti. Prva je nej škela na poštijo staupiti. Ja, takša je bila samo Rozina,« je zgotauvo, prvo nauto pa je kuman začno.

Miki Roš

Dan čarovnic na števanovski šoli

27. oktobra smo na dvojezični šoli v Števanovcih organizirali dan čarovnic ali drugače imenovano Halloween. Letos smo se že drugič zmenili tako, da bomo ta praznik praznovali z različnimi igrami.

v rokah pa so imele čarovniške palice. Glavna čarovnica je predlagala, kaj naj bi se godilo in vsi so morali zapriseči in se naučiti nove pozdrave. Vsaka čarovnica je sestavila svojo skupino, ki so tekmovali. Postaje so bile

morali napisati pesem iz danih besed. Pesem so morali zapeti na koncu v telovadnici. Na tretji postaji so reševali toto. Kdo je napisal napačen odgovor, je za kazen moral skakati kot žaba. Na četrti postaji so delali lutke,

ni napitek. Dobili so recept in v učilnici so morali poiskati različne sestavine.

Na koncu so vse skupine imele spretnostne igre: z metlo so morale voditi »volovske oči«, na balon narisati bučo. Otroci so si

vili s programom. Sestavili so pevski zbor in so peli smešne, čarovniške pesmi.

Vse skupine s čarovnicami so bile pridne in aktivne. Za nagrado so dobile čokolado in bonbončke.

Dijaška samouprava se je odločila, da bo 5 čarovnic vodilo ta dan. Najprej so se oblekle v čarovniške obleke in vzele metle,

v učilnicah. Različne naloge so morali učenci reševati. Na prvi postaji so morali izbrati karte in prerokovati. Na drugi postaji so

s katerimi so potem morali spiti čarobni napoj. Lutke so sestavili iz slamic.

Na peti postaji so kuhali čarov-

oblekli razne maske, bili so kot čarovnice in volkodlaki. Maske smo tudi ocenjevali.

Tudi naši učitelji so se pripra-

Hvala lepa dijaški samoupravi in učiteljicama Evi Kukor in Andreji Bánfi za delo in organizacijo.

Agica Holec, ravnateljica

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: TEKMOVANJE, POUČNA oddaja ZA OTROKE, 10.25 BISEROGORA, LUTK. NAN., 10.40 PROFESOR PUSTOLOVEC: ZOMBI ALI STRAH IN POGUM, IGR. NAN., 10.55 FIRBCOLOGI, oddaja ZA OTROKE, 11.25 V DOTIKU Z VODO: REVNI DEL MESTA, AVSTRAL.-NEMŠ. NAN., 12.00 POROČILA, 12.05 PANOPTIKUM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POGLEDI SLOVENIJE, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.45 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, ROMSKA oddaja, 16.00 ALEKS V ŽIVALSKEM KRALJESTVU, RIS., 16.05 MLADI LEONARDO: STRELE, ANG. NAD., 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 RAZRED ZASE: ŠPORT, MOZAICNA oddaja ZA MLADJE, 18.30 GOZDNA DRUŠČINA: UŽALOŠČENA DVOJČKA, RIS., 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 NA ZDRAVJE!, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.15 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, ROMSKA oddaja, 0.30 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.45 INFOKANAL

PETEK, 16.11.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI!, 8.05 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.10 DOBRA URA, 11.35 DOBRO JUTRO, 14.25 DOSJE, 15.15 OSMI DAN, 15.50 PRISLUHNI MO TIŠINI, 16.15 MINUTE ZA ..., 16.50 RAD IGRAM NOGOMET, 17.15 MOSTOVI – HIDAK, 17.45 ČRNO-BELI ČASI, 18.05 ALPE-DOBNAVA-JADRAN, 18.35 KNJIGA MENE BRIGA, 18.55 BILO JE ..., 20.00 2012 - NOVI PREROKI KONCA SVETA, DOK. odd., 20.50 TAM, IRANSKI FILM, 22.00 ANGELSKI SLAPOVI, AM. FILM, 23.50 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 17.11.2012, I. SPORED TVS 6.00 KULTURA

6.10 ODMEVI, 7.00 BINE: TELEVIZIJA, oddaja ZA GLUHONEME, 7.15 ZGODBE IZ ŠKOLJKE: ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM JESENSKO LISTJE, oddaja ZA GLUHONEME, 7.25 RADOVEDNI TAČEK: KLOBUK, oddaja ZA OTROKE, 7.35 BIBA SE GIBA, RIS., 8.00 STUDIO KRIŠKRAŠ, oddaja ZA OTROKE, 8.20 KULTURNI BRLOG, KULTURNE NOVIČKE ZA OTROKE, 8.35 RIBIČ PEPE: CENA SLAVE, NANIZANKA ZA OTROKE, 8.55 FIRBCOLOGI, MOZAICNA oddaja ZA OTROKE, 9.25 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.10 POLETNI TABOR, DOK. FILM, 10.45 KINO KEKEC: ČUDEŽNO POTOVANJE, RIS. FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.25 TEDNIK, 14.20 SLOVENSKI MAGAZIN, 14.50 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 15.20 NA VRTU, 15.50 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA, DOK. SER., 16.00 OBRAZI MAROKA, DOK. odd., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SOBOTNO POPOLDNE, 18.30 OZARE, 18.40 PRI SLONOVIH, 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MOJA SLOVENIJA, DRUŽINSKI KVIZ, 21.35 JACKOV DNEVNIK, AM. FILM, 23.15 POROČILA, 23.50 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 0.05 OGLAŠEVALCI, AM. NAD., 1.00 OBRAZI MAROKA, DOK. odd., 1.50 OZARE, 1.55 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 2.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.10 INFOKANAL

SOBOTA, 17.11.2012, II. SPORED TVS

9.20 SKOZI ČAS, 9.40 POSEBNA PONUDBA, 10.15 POGLEDI SLOVENIJE, 11.35 SLOVENSKI UTRINKI, 12.05 UNIVERZA, 12.35 OSMI DAN, 18.20 NOGOMET: FIFA MAGAZIN, 18.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA ZDA KVALIFIKACIJE, 20.05 MARIJ KOGOJ, JOSIP VIDMAR: ČRNE MASKE, OPERA, 22.55 ARITMIJA, 23.25 SOBOTNA GLASBENA NOČ: NAJBOLJŠI FESTIVALI: INDIE GLASBA, 0.20 BLEŠČICA, oddaja O MODI, 0.50 NA LEPŠE, 1.15 BRANE RONCEL IZZA ODRA, 2.45 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 18.11.2012, I. SPORED TVS

6.30 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 7.00 ŽIV ŽAV, 10.20 POLNA HIŠA ŽIVALI: KO PRIDE VOLK, NEMŠ. NAN., 10.50 NA OBISKU, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA: DVORIŠČE ZA PODGANE, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.25 NA ZDRAVJE!, 15.25 UPANJE OB BOŽIČU, AM. FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SODOBNA DRUŽINA, AM. NAD., 17.40 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO, 18.40 PRIHAJA NODI, RIS., 19.00 DNEVNIK, 19.25 ZRCALO TEDNA, 20.05 TITO, ZADNJE PRIČE OPOROKE, DOK. SER., 21.05 DRUŽINSKE ZGODBE, 21.55 ZAPELJEVANJE POGLEDA: EMERIK BERNARD IN SERGEJ KAPUS, DOK. SER., 22.25 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA, DOK. SER., 22.40 POROČILA, 23.20 SLOVENSKI MAGAZIN, 23.50 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 0.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.10 INFOKANAL

NEDELJA, 18.11.2012, II. SPORED TVS

9.00 SKOZI ČAS, 9.25 GLOBUS, 9.55 MINUTE ZA ..., 10.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 10.55 TURBULENCA, 11.30 GLASBENA MATINEJA: 32. TEKMOVANJE SLOVENSKIH GODB LAŠKO, 12.15 A. DVORAK: KONCERT ZA VIOLONČELO IN ORKESTER V H-MOLU, 13.05 RAD IGRAM NOGOMET, 15.55 ŠPORTNO PLEZANJE: SVETOVNI POKAL, 18.00 ŽREBANJE SKUPIN ZA EP V KOŠARKI 2013, 19.00 ŠPORTNO PLEZANJE: SVETOVNI POKAL - PODELITEV POKALOV, 19.45 ŽREBANJE LOTA, 19.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA ZDA, 21.45 TO JE MOJA FOTOGRAFIJA, KO SEM BIL MRTEV, DOK. odd., 23.10 KO NAJU VEČ NE KO, KRATKI FILM, 23.25 VETER V MENI, KRATKI FILM, 23.45 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 19.11.2012, I. SPORED TVS

6.25 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.15 MIHEC IN MAJA, OTR. NAN., 10.20 IZ POPOTNE TORBE: VODA JE POVSOD, oddaja ZA OTROKE, 10.40 RADOVEDNI TAČEK, oddaja ZA OTROKE, 11.05 ANICA, OTR. NAN., 11.30 SPREHODI V NARAVO, POUČNA oddaja, 12.00 POROČILA, 12.05 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POLNOČNI KLUB: ODGOVOR JE KAKOVOST, 14.40 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 BALI, RIS., 15.55 ŽAMETEK, RIS., 16.05 STUDIO KRIŠKRAŠ: DEŽEVNI PRAZNIK, 16.30 KULTURNI BRLOG, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 RISANKA, 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 PODOBA PODOBE, 23.35 KNJIGA MENE BRIGA, 23.55 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 0.45 DUHOVNI UTRIP, 0.55 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA,

VREME, ŠPORT, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.15 INFOKANAL

PONEDELJEK, 19.11.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI!, 8.05 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.05 DOBRA URA, 11.35 DOBRO JUTRO, 14.10 OBRAZI MAROKA, DOK. odd., 15.05 DRUŽINSKE ZGODBE, 15.55 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, ROMSKA oddaja, 16.15 2012 - NOVI PREROKI KONCA SVETA, DOK. odd., 17.05 DOBER DAN, KOROŠKA, 17.45 PRAVA IDEJA!, 18.25 TO BO MOJ POKLIC: POLICIST, DOK. SER., 18.55 PO POTEH SLOVENSKE OPERE: OPERNI RAZCVET (1972 - 2005), DOK. SER., 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 NA UTRIP SRCA: JIRI KYLIÁN: POZABLJENI SPOMINI, PORTRETNI FILM, 20.50 DEDIŠČINA EVROPE: JAZ, DON JUAN, KOPRODUKCIJSKI FILM, 22.55 KIFELJC, FR. SER., 0.25 ARITMIJA, 0.55 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 20.11.2012, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 STUDIO KRIŠKRAŠ: DEŽEVNI PRAZNIK, MOZAICNA oddaja ZA OTROKE, 10.35 KULTURNI BRLOG, 10.40 ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM GOZD PRED SNEGOM, POUČNA NANIZANKA, 10.45 BINE: ZDRAVO ŽIVLJENJE, oddaja ZA GLUHONEME, 11.05 oddaja ZA OTROKE, 12.00 POROČILA, 12.20 PODOBA PODOBE, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 STUDIO CITY, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.45 ALEKS V VODI, RIS., 15.50 METKA IN ZVERINKO ZVER, RIS., 16.00 TEO, RIS., 16.05 PUJSA PEPA, RIS., 16.15 RIBIČ PEPE: CENA SLAVE, POUČNA NANIZANKA ZA OTROKE, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 RISANKA, 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ODKRITO, 21.00 VOJNE IGRE, DOK. odd., 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 GLOBUS, 23.35 ZABAVE JE KONEC ALI KAKO JE ZAHOD PRIŠEL NA KANT, DOK. SER., 0.30 POSEBNA PONUDBA, 0.55 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.10 INFOKANAL

TOREK, 20.11.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI!, 8.05 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.00 DOBRA URA, 11.25 DOBRO JUTRO, 14.20 ARITMIJA, 15.05 MOJA SLOVENIJA, DRUŽINSKI KVIZ, 16.30 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST, DOK. SER., 16.55 MOSTOVI – HIDAK, 17.30 ZAPELJEVANJE POGLEDA: EMERIK BERNARD IN SERGEJ KAPUS, DOK. SER., 18.00 GLASNIK, 18.30 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. odd., 18.55 AMERIKA, ZGODBA O ZDA, DOK. SER., 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 POVESTI IN NOVELE 19. STOLETJA: HIŠA PRI MAČKU Z LOPARJEM, FR. NAN., 21.00 MUZIKAJETO, 21.30 ŽENSKA, KI POJE, KAN. FILM, 23.35 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 1.10 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 21.11.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 RIBIČ PEPE: CENA SLAVE, NANIZANKA ZA OTROKE, 10.30 ZLATKO ZAKLADKO: ŽELODOVE ČAROVNIJE, oddaja ZA OTROKE, 11.05 BEŽEČI ZVOKI, KRATKI FILM, 11.20 SLOVENSKI VODNI KROG: BISTRICA, DOK. odd., 12.00 POROČILA, 12.05 VOJNE IGRE, DOK. odd., 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TEDNIK, 14.20 GLOBUS, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.45 PIM IN POM, RIS., 15.50 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 RISANKA, 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.05 FILM TEDNA: IZZIV SMRTI, ANG. FILM, 21.40 STVARI, KI JIH NISVA NIKOLI NAREDILA, SLOV. FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 PRAVA IDEJA!, 23.45 GLASBENI VEČER, 1.10 TURBULENCA, 1.40 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.55 INFOKANAL

SREDA, 21.11.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI!, 8.05 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.05 ZABAVNI INFOKANAL, 10.15 DOBRA URA, 11.45 DOBRO JUTRO, 14.20 NA LEPŠE, 14.50 SOBOTNO POPOLDNE, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.30 NA VRTU, 16.55 ČRNO-BELI ČASI, 17.15 MOSTOVI – HIDAK, 17.50 GLASNIK, 18.20 EVROPSKI MAGAZIN, 18.35 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 18.50 SANJSKI POLET NAD AFRIKO: OD OKOVANGA DO EKVATORJA, DOK. odd., 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 ŠPORTNI IZZIV, 20.25 ODBOJKA: LIGA PRAKOV, ASSE LENNIK : ACH VOLLEY, 4. KOLO, 22.25 BLEŠČICA, oddaja O MODI, 23.00 ODVETNIK ZA TEROR, DOK. FILM, 2007, 1.15 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 22.11.2012, I. SPORED TVS

6.15 KULTURA, 6.20 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 PRGIŠČE PRI LJUBJENIH PRAVLJIC, LUTK. NAN., 10.30 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.15 POLETNI TABOR, DOK. FILM, 11.30 RAZRED ZASE: ŠPORT, 12.00 POROČILA, 12.10 PRAVA IDEJA!, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 ODKRITO, 14.20 SLOVENCI V ITALIJI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.45 KRITJI SESTRICI, RIS., 15.55 OLIVIJA, RIS., 16.10 FIRBCOLOGI, MOZAICNA oddaja ZA OTROKE, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 RISANKA, 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 DOBRODELNA PRIREDITEV, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 OSMI DAN, 23.35 PLATFORMA: KULTURNO SREDIŠČE EVROPSKIH VESOLJSKIH TEHNOLOGIJ, 0.10 DNEVNIK, UGRIZNIMO ZNANOST, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.35 INFOKANAL

ČETRTEK, 22.11.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI!, 8.05 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 10.00 DOBRA URA, 11.25 DOBRO JUTRO, 13.45 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO, 14.55 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. odd., 15.20 MUZIKAJETO, GLASBENA oddaja, 15.50 UNIVERZA, 16.25 PLOVANJE: EVROPSKO PRVENSTVO V KRAŠKIH BAZENIH, 18.30 NOGOMET: EVROPSKA LIGA, PANATHINAIKOS : MARIBOR, 21.15 ŽREBANJE DETELJICE, 21.20 KOT RAJ NA ZEMLJI SE ZDI, ČEŠKI FILM, 23.15 GANDŽA, AM. NAD., 0.15 ZABAVNI INFOKANAL

SLOVENSKA MEŠA

Ob 5. oblejtnici slovenski meš

v Monoštri

bo 18. novembra v 14.00 vöri

svetašnja slovenska meša v

baročnoj cerkvi.

Mešo de služo škofovski vikar,

gospaud Franc Režonja

KUD Jožef Košič iz Bogojine je 4. novembra ponovno pripravilo Folklorni večer v sklopu vaškega dneva v dvorani kulturnega doma v Bogojini. Prireditev so popestrile s svojim programom tudi Ljudske pevke ZSM Števanovci, ki so nastopile pod vodstvom Marije Rituper.

KÜHARJEVA SPOMINSKA HIŠA

NA GORNJEM SENIKU

(cerkvenozgodovinska in etnološka razstava)

Odpрта ob torkih, četrkih in sobotah

od 12. do 16. ure.

Kontaktna oseba: Ibolya Neubauer

Tel.:+36-30-6088-695

Vodstvo v slovenščini!

Vstop brezplačen!

Naslov: H-9985, Gornji Senik, Cerkvena pot 11.

WWW.SLOVENC.I.HU

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEMIzhaj vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA KLAR d.o.o.

Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15

1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB